

- А – кількість наявних пральних машин;
- К – коефіцієнт використання наявних пральних машин,
- О – кількість днів роботи однієї пральної машини;
- Ч – коефіцієнт змінності роботи пральних машин;
- С – середня тривалість зміни роботи пральних машин у годинах;
- Л – середньогодинна продуктивність однієї пральної машини;
- Р – рівень рентабельності наданих пральних послуг.

Застосовуючи до наведеної мультиплікативної моделі метод ланцюгових підстановок, пропонується обчислювати кількісний абсолютний і відносний вплив зазначених чинників на загальну зміну досліджуваного показника прибутку. При подальшому поглибленні аналізу необхідно встановити конкретні причини відхилень фактичних значень наведених вище чинників від їх еталонних значень (планових, базових, нормативних тощо).

Список використаних джерел:

1. Економічний аналіз : навч. посібник / За ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
2. Костюк В. О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства : підручник / В. О. Костюк; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 233 с.

КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

О. П. КОЮДА, канд. екон. наук, доцент,
Ю. К. МАРЧЕНКО, здобувач вищої освіти
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
ak1261968@gmail.com

Капітал підприємства виступає основою для організації будь-якої фінансово-господарської діяльності. Він є джерелом забезпечення підприємства необхідними предметами та засобами праці, а також виступає одним з чинників утворення доходу. Тому можна стверджувати, що аналіз капіталу та оптимізація його структури є одними з найбільш важливих завдань, що вирішуються в процесі фінансового управління підприємством.

Поняття та сутність капіталу має досить багато значень та трактується кожним з науковців по-різному. У широкому значенні він є сукупністю певних речей та їх вартості, які самі по собі не задовольняють потреби суб'єктів господарювання, проте використовуються у виробництві для отримання доходу. Якщо розглядати більш детально, капітал виражається

у єдності матеріальних цінностей, майна, фінансових та інших ресурсів, які використовуються людьми для збільшення обсягів вироблених матеріальних чи нематеріальних благ. Проте всі значення капіталу єдині: це певний ресурс економіки, використання якого приносить дохід.

Розглянувши різні трактування поняття капіталу українськими науковцями, можна виділити основні аспекти, за якими розкривається сутність даного поняття: з фізичної точки зору капітал можна розглядати як сукупність речей, які задіяні у виробничому процесі та сприяють отриманню прибутку в майбутньому; капіталом також вважаються економічні відносини стосовно його використання та прирощування його вартості; у широкому сенсі капітал можна розглядати просто як грошову суму, спрямовану на підтримку чи забезпечення процесу виробництва.

Капітал підприємства характеризується не тільки своєю багатоаспектною сутністю, але й різноманітністю образів, в яких він виступає. Тому з метою забезпечення ефективного цілеспрямованого формування та використання капіталу підприємства необхідно в першу чергу систематизувати поняття видів капіталу, що використовуються. Така систематизація здійснюється за найбільш важливими класифікаційними ознаками.

Капітал будь-якого підприємства, сформований у вигляді фінансових ресурсів, у своїй структурі містить дві складові: власний та позиковий капітал.

Підприємство може розпоряджатися власними фінансовими ресурсами або залученими від кредиторів. Тому слід розрізняти капітал в залежності від форми його власності. За формою власності капітал підприємства поділяється на державний, приватний, корпоративний, спільний та пайовий.

Важливим параметром класифікації капіталу є його відмінність залежно від випуску та сплати. Таким чином капітал підприємства поділяється на номінальний, випущений, оплачений та неоплачений. Слід зазначити, що дана характеристика капіталу стосується лише власного капіталу підприємства.

Наступною найбільш відомою характерною ознакою капіталу є його класифікація в залежності від способу перенесення вартості. За даним критерієм капітал підприємства поділяється на основний та оборотний.

Підприємство у своїй діяльності використовує капітал впродовж певного часу. Деякі складові капіталу використовуються впродовж всього періоду існування підприємства, деякі види використовуються одразу ж після залучення, або в процесі фінансово-господарської діяльності суб'єкту господарювання. Тому слід розділяти капітал на довгостроковий та довгостроковий.

Капітал може існувати у різних формах. Це залежить від методів, цілей та шляхів його залучення. Тому слід розрізняти капітал за формою його надходження у процесі кругообігу. В залежності від вказаного параметру капітал підприємства поділяється на грошовий, виробничий та товарний.

Капітал підприємства обов'язково підлягає інвестуванню в ту чи іншу діяльність або певний напрямок використання. Саме тому слід також

розрізняти капітал за формою інвестування: фінансовий, матеріальний, нематеріальний.

Капітал підприємства підлягає інвестуванню у різні види діяльності підприємства, що складає наступну класифікаційну ознаку. В залежності від того, на здійснення якої діяльності підприємство спрямувало капітал, його поділяють на операційний, інвестиційний та фінансовий.

Слід розрізняти також капітал за характером використання у виробництві, згідно з яким капітал поділяється на працюючий та непрацюючий.

За результатами дослідження виокремлено три основні напрямки трактування категорії «капітал»: сукупність коштів, сукупність економічних відносин, фактор виробництва. Таким чином, спираючись на досліджені особливості поняття капіталу, встановлено, що капітал можна одночасно розглядати і як сукупність економічних відносин, і як сукупність фінансових та економічних ресурсів, за допомогою яких підприємство функціонує та отримує дохід. Дослідження класифікації категорії «капітал» надали змогу виділити основні класифікаційні ознаки, за якими можна характеризувати види капіталу.

Список використаних джерел:

1. Бланк І. О. Управління використанням капіталу : підручник / І. А. Бланк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://poisk-znakomstva.ru/books/157.html>.

2. Дем'яненко С. І. Менеджмент аграрних підприємств : навч. посіб. / С. І. Дем'яненко. – Київ : КНЕУ, 2005. – 347 с.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

К. В. ПАСТУХ, канд. наук з держ. упр.
ekaterina-pastukh@ukr.net

Стратегічне планування розвитку публічних організацій завжди було в центрі уваги органів публічного управління. Як відомо, стратегією розвитку публічної організації є детальний всебічний комплексний план забезпечення місії, досягнення її цілей. Ця стратегія є способом встановлення взаємодії публічної організації із оточуючим середовищем, визначення напрямів, а також шляхів досягнення цілей такої організації на основі концентрації уваги на головних пріоритетах.

Стратегія для публічних організацій є не тільки інструментом досягнення конкурентних переваг. Публічні організації мають справу з відмінними обмеженнями (включаючи суспільну думку, політичні партії чи можливості підвищувати податки), ніж бізнес. Вони можуть використовувати різні інструменти (закони, податки та регулювання) і формуються в середовищі з високою політичною динамікою, зустрічаючи опір [1].